

Beslutad av: Kommunfullmäktige
Framtagen av: Susanne Rönnefeldt Berg,
utv.strateg
Uppdaterad: <Uppdaterad>

Beslutsdatum: 2018-09-03 § 85
Dokumentansvarig: Utvecklingsstrateg
Diarienummer: KS/2018:504 012
Giltighetstid: Tillsvidare

Innehåll

1	Intern styrning och kontroll	3
1.1	Policyns syfte.....	3
1.2	Omfattning och avgränsningar	3
1.3	Revidering av policyn	3
2	Styrande principer	3
2.1	Risk och väsentlighetsanalys	3
2.2	Åtgärder	3
3	Ansvarsfördelning	4
4	Uppföljning av intern kontroll	5
4.1	Styrning och uppföljning av intern kontroll	5
4.2	Intern kontrollplan	5
4.3	Uppföljning av intern kontrollplan	5
4.4	Dokumentation	6

1 Intern styrning och kontroll

I kommunallagen (KL) finns bestämmelser om intern kontroll och riskhantering. Intern kontroll är en central del av verksamhets- och ekonomistyrningen och omfattar alla system, processer och rutiner. Interna kontrollsystem måste utformas utifrån en helhetssyn på verksamheten, dess mål och med beaktande av risk- och väsentlighetsaspekter. Syftet med den interna styrningen och kontrollen är att bidra till att ändamålsenligheten i verksamheten stärks och att verksamheten bedrivs effektivt och säkert.

1.1 Policyns syfte

Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att nämnder/bolagsstyrelser med rimlig säkerhet säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige fastställt och de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden/bolagsstyrelsen ska årligen upprätta en plan för att på en rimlig nivå säkerställa:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer m.m.

Den interna styrningen och kontrollen syftar även till att ta fram förslag till förbättringar och förändringar av verksamheten.

1.2 Omfattning och avgränsningar

Denna policy gäller för den kommunala verksamheten i sin helhet, samt för de bolag där kommunens ägarandel uppgår till minst 50 procent.

1.3 Revidering av policyn

Policyn för intern styrning och kontroll ska årligen utvärderas för att pröva dess ändamålsenlighet.

2 Styrande principer

2.1 Risk och väsentlighetsanalys

Nämnden/bolagsstyrelsen ska som grund för sin styrning årligen genomföra och aktualitetspröva en risk- och väsentlighetsanalys för verksamheten. Risk- och väsentlighetsanalysen ska även göras inför förändringar i verksamheten eller vid ändrade krav i lagar, regler och styrdokument.

Risk- och väsentlighetsanalysen ska uppmärksamma och hantera de risker som kan leda till väsentliga brister i verksamheten eller som hindrar organisationen från att fullgöra givna uppdrag och nå uppsatta mål.

En väl genomförd risk- och väsentlighetsanalys ska tydliggöra vilka risker som finns i verksamheten. Riskerna ska bedömas utifrån sannolikhet och konsekvens. Såväl påverkbara som inte påverkbara faktorer som kan inverka på verksamheten ska ingå i analysen.

2.2 Åtgärder

Vid behov ska åtgärder sättas in för att eliminera riskerna eller, om detta inte är lämpligt, minimera den negativa effekten om de inträffar.

Åtgärder för att upptäcka risker ska planeras och genomföras kontinuerligt som en grund för ständiga förbättringar. Nämnden/bolagsstyrelsen ska

informeras om allvarliga brister och vilken åtgärd som föreslås med anledning av dessa.

2.3 Ansvarsfördelning

Den interna kontrollen involverar samtliga anställda och förtroendevalda och det krävs att samtliga medarbetare och förtroendevalda har tillräcklig kunskap om den interna kontrollens syfte och funktion. Cheferna bär ansvaret gentemot sina medarbetare att informera dem om intern styrning och kontroll.

Kommunfullmäktige

Har det övergripande ansvaret och ska besluta i ärenden av principiell beskaffenhet och av större vikt, såsom policy för intern styrning och kontroll.

Kommunstyrelsen

Leder och samordnar förvaltning av kommunens angelägenheter samt har uppsikt över kommunens verksamhet (KL 6 kap 1 §). I detta ligger ett ansvar för att en organisation kring intern kontroll upprättas inom kommunen. Kommunstyrelsen ansvarar för att vid behov föreslå kommunfullmäktige nödvändiga uppdateringar, samt för att anta riktlinjer för tillämpning av denna policy.

Nämnder

Ska inom varje område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och policys som fullmäktige har beslutat samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska även se till att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt (KL 6 kap 6 §).

Bolagsstyrelser

Ska inom respektive bolag se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och policys som har beslutats samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska även se till att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt (KL 6 kap 6 §).

Kommundirektören

Ska leda arbetet med att åstadkomma och upprätthålla en god intern kontroll. Kommundirektören ansvarar för att i enlighet med policyn utforma konkreta riktlinjer inom olika verksamhetsområden. Riktlinjerna ska antas av kommunstyrelsen.

Förvaltnings- och bolagschefer

Förvaltnings- och bolagschefer ansvarar för att se till att nämnden eller bolagsstyrelsen löpande under året får information om hur internkontrollen fungerar. Brister i internkontrollen ska snarast rapporteras till nämnden eller bolagsstyrelsen.

Förvaltnings- och bolagschefen ansvarar för att arbetssättet för att uppnå god internkontroll är väl etablerat i den egna verksamheten.

Övriga chefer

Övriga chefer på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna riktlinjer för intern kontroll samt informera övriga anställda om riktlinjernas innebörd. De ska verka för att de anställda arbetar mot uppställda mål och att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll.

Medarbetare

Medarbetare är skyldiga att följa antagna riktlinjer i sin arbetsutövning. Varje anställd ansvarar för att bidra till en god internkontroll och för att upptäcka fel och brister kommer till närmaste överordnads kännedom.

För att skapa kunskap hos medarbetarna bör chefer använda sig av:

- Chefs- och arbetsledarträffar.
- Arbetsplatsträffar.
- Medarbetarsamtal.
- Introduktion av nyanställda

3 Uppföljning av intern kontroll

3.1 Styrning och uppföljning av intern kontroll

Nämnd/bolagsstyrelse har en skyldighet att styra och löpande följa upp den interna kontrollen inom dess verksamhetsområden. Till grund för sin styrning ska nämnd/styrelse genomföra riskbedömningar för den samlade verksamheten.

3.2 Intern kontrollplan

Kommunstyrelsen ska inför varje verksamhetsår anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. En risk- och väsentlighetsanalys ska tydliggöra vilka hot som föreligger som följd av påverkbara eller opåverkbara risker, och som kan inverka på verksamhetens möjlighet att uppnå uppsatta mål. Med utgångspunkt i denna upprättas en internkontrollplan.

Den interna kontrollplanen ska innehålla:

- Vilka kontrollområden (rutin/system) som ska följas upp.
- Vilka kontrollmoment som ska göras.
- Vem som ansvarar för att utföra uppföljningen.
- När rapportering ska ske och till vem.
- Metod.
- Genomförd risk- och väsentlighetsanalys.

3.3 Uppföljning av intern kontrollplan

Nämnd/styrelse ska i samband med verksamhetsberättelsens inlämnande rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen. Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till kommunstyrelsen. Misstanke om brott ska omedelbart rapporteras till närmsta chef.

Kommunstyrelsen ska löpande följa upp hur arbetet med intern styrning och kontroll bedrivs i kommunkoncernen. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll. Kommunstyrelsen ska, i de fall behov av förbättringar uppstår, vidta nödvändiga åtgärder. Rapportering ska årligen ske till kommunfullmäktige och kommunens revisorer. Detta görs i anslutning till årsredovisningen. Åtgärder återrapporteras och följs upp i samband med delårsbokslutet per 31 augusti.

Kommunstyrelsen ska i samband med årsredovisningen redogöra för utfallet av kommunens samlade interna kontroll till kommunfullmäktige. I detta ingår att göra en bedömning av om en tillräcklig systematik avseende intern kontroll tillämpas i kommunkoncernen.

Revisorerna granskar att den interna kontrollen som görs inom kommunstyrelsen är tillräcklig (KL12 kap 1 §) och rapporterar enbart till kommunfullmäktige som är deras uppdragsgivare.

3.4 Dokumentation

Risk- och väsentlighetsanalys, internkontrollplan samt uppföljning av denna plan ska dokumenteras. Detta inbegriper även att de granskningsmoment som genomförs under året ska dokumenteras. Det ska utifrån dokumentationen från uppföljningen vara möjligt att upprepa de kontroller som genomförts, vilket innebär att kontrollmetoden och urvalet behöver beskrivas.